

Op Stapel 2018-16

18 mei 2018

In de rubriek Op Stapel geven de collega's van de afdeling Onderwijsorganisatie en -personeel kort toelichting bij ontwerpregelgeving die eerstdaags wordt behandeld in het Vlaams Parlement (decreten) of door de Vlaamse Regering wordt goedgekeurd (besluiten).

De toelichting geeft de stand van zaken weer bij het afsluiten van de onderhandelingen in Sectorcomité X. Definitief uitsluitsel kan uiteraard alleen de tekst geven die in het Belgisch Staatsblad wordt gepubliceerd.

Voor bijkomende inlichtingen kunt u terecht bij:
GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
Onderwijsorganisatie en -personeel
Guido Liessens
guido.liessens@g-o.be

Had u graag zelf de tekst van het ontwerpdecreet of -besluit nagelezen?
Laat het weten aan:

Jan Brewee
jan.brewee@g-o.be

U kunt er ook terecht met uw commentaar, opmerkingen, bedenkingen en suggesties bij de toelichting.

Andere afleveringen van *Op Stapel* vindt u op [GO! Pro](#) (>>>Personeel>>>Statutair Personeel>>>Regelgeving>>> *Op stapel staande regelgeving*).

In deze aflevering:

- **M-decreet: amendementen**
- **M-decreet: uitvoering**
- **Volwassenenonderwijs: opleidingsprofielen**

Amendementen - Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs, het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, wat betreft de maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

Aangezien het hier om amendementen gaat (het wijzigingsdecreet bespraken we al in [Op Stapel 2018-07](#) van 13 maart 2018 en [Op Stapel 2018-15](#) van 4 mei 2018), in principe dus en althans formeel om een initiatief in het Vlaams Parlement, werden er geen formele onderhandelingen over gevoerd. Er is dan ook geen protocol over afgesloten. Al moet daarbij worden opgemerkt dat het wel degelijk de Vlaamse Regering is die de amendementen aan het Parlement voorlegt.

De definitie van type 2 in het buitengewoon onderwijs wordt aangepast. Zo wordt afgestapt van de bovengrens van een IQ van 60. De beperking in het intellectueel functioneren die in een intelligentietest aantoonbaar moet zijn, moet voortaan minstens twee standaarddeviaties onder het gemiddelde van de leeftijdsgroep liggen. Ook de beperkingen in het adaptief gedrag (een nieuwe term voor wat tot nog toe 'sociaal aanpassingsgedrag' heette) moeten minstens twee (tot nu toe was het minstens drie) standaardafwijkingen beneden het gemiddelde van de leeftijdsgroep liggen.

Wanneer het handelingsgericht diagnostisch traject¹ is doorlopen en er een vermoeden is van een emotionele of gedragsstoornis waarbij de leerling nood heeft aan opvang in type 3 van het buitengewoon onderwijs, kan het CLB, in afwachting van de diagnose door een ter zake bevoegde onderwijsexterne arts-specialist, eenmalig een voorlopig verslag opmaken. Het voorlopig verslag geeft dan (enkel) toegang tot het buitengewoon onderwijs van type 3, niét tot een individueel aangepast curriculum in het gewoon onderwijs. Het voorlopig verslag is geldig gedurende het schooljaar en kan, uitzonderlijk, met één schooljaar worden verlengd. Wordt het vermoeden uiteindelijk niét bevestigd bij de diagnosestelling, dan kan de leerling (maar hij hoéft het niet) zijn begonnen jaar in het buitengewoon onderwijs uitdoen.

¹ De fasen van het zorgcontinuüm werden voor de betreffende leerling doorlopen (tenzij, uitzonderlijk, de school kan motiveren dat het doorlopen van een bepaalde fase niet relevant is); de aanpassingen, waaronder remediërende, differentiërende, compenserende en dispenserende maatregelen die nodig zijn om de leerling binnen het gemeenschappelijk curriculum te blijven meenemen, blijken ofwel disproportioneel, ofwel onvoldoende te zijn; de onderwijsbehoeften van de leerling werden omschreven met toepassing van een classificatiesysteem dat wetenschappelijk onderbouwd is en gebaseerd op een interactionele visie en een sociaal model; de onderwijsbehoeften zijn niet louter toe te schrijven aan een SES-kenmerk (BaO) of gelijkheidsindicator (SO) van de leerling.

Voor de ondersteuning van de leerlingen in het gewoon onderwijs met een inschrijvingsverslag type 2, 4, 6 of 7-auditieve beperking, die ook nu al buiten de regeling van de ondersteuningsnetwerken om gebeurt ([Op Stapel 2017-08](#) van 30 mei 2017), komt er vanaf het schooljaar 2019-20 een nieuw omkaderingsmechanisme met een *open-end* financiering, die de leerling volgt als hij van school verandert. In de aanloop naar het nieuwe omkaderingsmechanisme kan de Vlaamse Regering ook in 2018-19 al bijkomende begeleidingseenheden toekennen. De krachtlijnen van het nieuwe financieringsmechanisme moeten nog worden vastgelegd. Vooraf worden de doelgroepen in type 4 en 7 *'uitgeklaard en verfijnd'*.

Er komt een garantie op de omkaderingsmiddelen die worden uitgetrokken voor de ondersteuningsnetwerken: die bedragen jaarlijks minstens 13.623 lestijden en 12.985 uren voor het basisonderwijs en 7.747 uren en 2605 uren voor het secundair onderwijs. Althans tot 2021-22: op basis van monitoring kan er worden bijgestuurd vanaf 2022-23. (De heroriëntering van leerlingen op basis van, onder meer, de gewijzigde definiëring van type 2 en het voorlopig verslag voor type 3 dreigden te zwaar in te hakken op de omkadering in de ondersteuningsnetwerken.)

Er komen middelen specifiek om er in een van de scholen voor buitengewoon onderwijs in elk ondersteuningsnetwerk coördinatoren (voltijds of halftijds) mee aan te stellen. Het budget daarvoor wordt weggehaald bij de middelen die de pedagogische begeleidingsdiensten nu krijgen voor de professionalisering van personeelsleden in het gewoon onderwijs voor het onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Voor zover de functie van het betrokken personeelslid ook alleen maar een coördinatieopdracht omvat, is er geen goedkeuring nodig in de basiscomités van alle scholen in het netwerk (wat wel het geval is als aanvullend ook nog andere personeelsleden in het netwerk met coördinatie worden belast).

De maatregelen gaan in op 1 september 2018.

Ontwerp-BVR tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering en tot bepaling van de berekeningswijze van de waarborgregeling ter uitvoering van het decreet van 21 maart 2014 betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

Het ondersteuningsmodel (voor de ondersteuning van de leerlingen en leerkrachten in het gewoon basis- en secundair onderwijs – zie [Op Stapel 2017-08](#) van 30 mei 2017) haalt zijn middelen voor een deel uit de waarborgregeling in het M-decreet: wat de overheid bespaart op de uitgaven omdat meer leerlingen in het gewoon onderwijs terecht kunnen, wordt geherinvesteerd in de ondersteuning. Het besluit legt nu de formule vast voor de berekening van die waarborglestijden, -lesuren en -uren. Die formule wordt dan wel al enkele jaren toegepast, maar ze was nog niet formeel in regelgeving opgenomen.

Voor het bepalen van de eventuele lesopdracht van een directeur in het buitengewoon basisonderwijs wordt rekening gehouden met het aantal leerlingen in de school en ook met het aantal GON-leerlingen dat vanuit de school wordt begeleid (het moeten er dan wel minimaal tien zijn). Dat blijft ook zo. Omdat er geen GON-leerlingen meer zijn, wordt de situatie, wat het aantal begeleide GON-leerlingen betreft, bevroren op de toestand op 1 oktober 2014.

Tot nog toe kon enkel voor leerlingen in het gewoon onderwijs met een gemotiveerd verslag type 2 toestemming worden gegeven om ze tot 250 minuten per week uit de les te halen voor therapie. De maatregel wordt nu uitgebreid naar alle types.

Trouwe lezers weten al dat in 2018-19 een nieuwe GOK-cyclus opstart. Voor het buitengewoon onderwijs gaat het om leerlingen met gelijke-kansenindicatoren met een inschrijvingsverslag type 1 (in voorkomend geval, want uitdovend) of een verslag type basisaanbod of type 3. De coëfficiënt voor de berekening van de aanvullende lestijden in het buitengewoon basisonderwijs wordt opgetrokken van 0,203 naar 0,233; de coëfficiënt voor de berekening van de extra lessen in het buitengewoon secundair onderwijs wordt opgetrokken van 0,1747 naar 0,2189.

In principe kan een wijziging aan het attest (art. 15, § 3 van het decreet basisonderwijs en artikel 294, § 4 van de Codex Secundair onderwijs) niet tijdens het schooljaar. Daar zijn wel enige uitzonderingen op. Er komt er nu een bij: wanneer een leerling met een verlengd verblijf in het buitengewoon basisonderwijs, omdat de school voor buitengewoon secundair onderwijs bij het begin van het schooljaar volzet was, daar in de loop van het schooljaar toch terecht kan.

Het BVR bevat verder nog een aantal technische wijzigingen die, onder meer, verband houden met het feit dat het gemotiveerd verslag niet langer wordt gemotiveerd aan de hand een eventuele medische diagnose (het type) maar op basis van de vereiste deskundigheid van de ondersteuners. Er wordt ook gepreciseerd dat het gemotiveerd verslag wordt ondertekend door de directeur van het CLB en de ouders. Ondertekenen de ouders niet, dan kan de ondersteuning voor de betrokken leerling niet-leerlinggericht worden ingezet, maar dat verhindert niet de ondersteuning van de school, de leraar en het team.

Op de formule voor de berekening van de waarborgmiddelen na, die al eerder werd toegepast, gaan de maatregelen in op 1 september 2018.

Het **GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap** gaat akkoord met het ontwerp.

Het GO! stipt wel aan dat het belangrijk blijft om de mindere uitgaven ten gevolge van de verschuiving van de leerlingen van het buitengewoon naar het gewoon onderwijs apart per net bij te houden. Het blijft een kernelement bij het monitoren van het ondersteuningsmodel, met name van de relevantie van de 30/70-verhouding bij de verdeling van de middelen.

Ontwerp-BVR tot wijziging van de regelgeving betreffende de modulaire structuur van het secundair volwassenenonderwijs voor de studiegebieden Huishoudelijke decoratie- en naaitechnieken en Slagerij

- In het studiegebied **Huishoudelijke decoratie- en naaitechnieken** wordt het opleidingsprofiel Naaien aangevuld met de keuzemodule *Retouches en herstellingen*. De competenties in de module zijn gebaseerd op de erkende beroepskwalificatie *Operator retouche kleding- en confectieartikelen*. Ook de bestaande zwevende modules *Initiatie patronen*, *Modelwijzigingen ensemble* en *Modelwijzigingen vrije tijd* worden integraal als keuzemodules opgenomen in het opleidingsprofiel Naaien. Het oude profiel Naaien kan nog worden gehanteerd in de schooljaren 2018-19 en 2019-20.
- Er wordt voorzien in een verlengd traject voor de opleiding Slager Distributie in het studiegebied **Slagerij**. De opleiding kan voor traaglerende cursisten (bij een maximale afwijking) tot 600 lestijden omvatten, waarbij elke module 120 lestijden omvat.

De maatregelen gaan in op 1 september 2018.

Het **GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap** gaat akkoord met het ontwerp.